

Phalaenopsis (ćmówka, falenopsis)

rodzina Orchidaceae

Pochodzi z Filipin, wschodniej części Himalajów i Australii. Znanych jest ok. 70 gatunków, z których część występuje w pobliżu wybrzeża morskiego, a inne rosną na dużych wysokościach, przy strumieniach. Liście większości gatunków są szerokie, grube, mięsiste, gładkie i siedzące. Wyrastają parami, choć może to być nie w jednym czasie. Jeżeli mają dobre warunki wszystkie liście są jednakowej wielkości. Phalaenopsisy są epifitami, nie posiadają bulw tylko krótkie łodygi. Ich pędy kwiatostanowe są cienkie i sztywne, zakończone wiechą (lub gronem) przepięknych kwiatów w kolorach od białego poprzez różowy, żółty, czerwony i zielony. Kwiaty czasem także mogą być w paski i kropki. Kwiaty ścina się częściowo rozwinięte, aby nie pozostawały zbyt długo na roślinie i nie osłabiały jej.

Rośliny z rodzaju phalaenopsis wymagają wysokiej temperatury: w nocy 16-20°C, w dzień 21-29°C, a nawet do 33°C. Wyższa temperatura powoduje szybszy wzrost roślin. Przy takiej temperaturze powietrze w pomieszczeniu powinno mieć wilgotność w wysokości 50-70% (a nawet 80%). Ponieważ w ciepłym i wilgotnym powietrzu dobrze rozwijają się także szkodniki i choroby bardzo ważne jest zapewnienie ruchu powietrza. Często wskazane jest wstawienie do pomieszczenia wentylatora - jednak tak, aby nie wiał bezpośrednio na rośliny. Przez kilka tygodni na jesieni należy temperaturę obniżyć do ok. 20°C w dzień i ok. 15°C w nocy w celu sprowokowania rośliny do wypuszczenia pędu kwiatostanowego.

Ćmówki nie powinny stać na słońcu, choć do kwitnienia powinny mieć dużo światła. Miejsce musi być jasne, a nawet zalecane jest doświetlanie sztucznym światłem (od grudnia). Jesienią (IX – XII), gdy przechodzą okres spoczynku dobrze jest zmniejszyć natężenie światła. Roślina jest bardzo wrażliwa na zbyt obfite podlewanie - reaguje gniciem korzeni, co na ogół kończy się jej śmiercią jednak nie wolno jej też zasużyć. Rośliny należy podlewać rano wodą o temperaturze pokojowej nigdy nie lejąc wody bezpośrednio na łodygę. Następne podlewanie wykonujemy, gdy podłoże już przeschnie. Mięsiste liście phalaenopsisów mają, (choć ograniczoną) zdolność magazynowania wody. Ponieważ phalaenopsisy są epifitami sadzić się je powinno do niewielkich doniczek (wręcz dobiera się pojemniki, które wydają się za małe w stosunku do rośliny). Najlepsze są doniczki z dużą ilością otworów w dnie, a nawet w ściankach lub specjalne koszyki. Jako podłoże użyć można rozdrobnionej kory, paproci drzewiastej, mchu torfowca lub ich mieszanek.

Przesadzać należy je wiosną po zakończeniu kwitnienia, gdy podłoże traci porowatą strukturę i słabo przepuszcza wodę. Ważne by przy przesadzaniu nie uszkodzić żadnego korzenia. Po przesadzeniu dobrze jest trzymać rośliny w miejscu ocienionym i wilgotnym, a za to mniej podlewać - spowoduje to lepszy wzrost nowych korzeni. Phalaenopsisy należy nawozić raz w tygodniu; więcej nawozimy, gdy jest ciepło i wilgotno, gdyż roślina wtedy szybciej rośnie i wymaga więcej substancji pokarmowych. Phalaenopsisy rozmnażamy przez oddzielanie pędów lub z nasion w warunkach in vitro.